

# Zkušený diplomat bouchl do stolu: Ruská invaze na Ukrajinu? To se šíří z USA a Británie, takže... (VIDEO CZ, 21 min)

- CZ24 News | 28. ledna 2022

**ČESKO: Hostem Jany Bobošíkové byl profesor a diplomat Petr Drulák, který zevrubně vysvětlil problémy české zahraniční politiky. Především, že Česko ve skutečnosti žádnou nedělá a s novou vládou se opět snaží se vrátit do 90. let, kdy ČR kopírovala západní země. Kladení podmínek Rusku označil za nesmysl a analyzoval i současný konflikt. Zeman prý jedná stejně jako Havel, totiž že si dělá co chce. A havlovskou diplomacii prý není možné dělat bez Havla. „Já si myslím, že ji nelze dělat ani s osobností Václava Havla,“ doplnil.**

Drulák míní, že se mezinárodní politika v Česku zanedbává a že je to problém všech českých politických stran. Jako důvod vidí, že si neuvědomují, že by měli nějaké problémy v zahraničí, protože stejně jako všichni jeho sousedé je Česko v EU. „Skutečnou zahraniční politiku zde neděláme a není po ní ani společenská poptávka,“ řekl s tím, že to, co Česko dělá, potěší maximálně několik aktivistů.

Varoval, že Česká republika se nachází poblíž několika regionů, které nejsou stabilní. Jednak tedy východní Evropa, ale i Blízký východ dle Druláka není tak daleko. Nicméně hlavní výzva pro zahraniční politiku dnes je stav Západu, tvrdí. „Po tom roce 1990 my jsme měli jednoznačnou orientaci, západní orientaci, která byla správná a dávala nám takový must, co je potřeba dělat. Hodně jsme imitovali, hodně kopírovali,“ popsal začátky.

**I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!**

**CHCI PŘÍSPĚT**

Po vstupu do EU je podle něho třeba mít kritičtější pohled. „Například ne všechno, co se děje v Německu, je v našem zájmu. Ať už se jedná o Green Deal nebo nějakou tu společenskou agendu. Ne všechno, co chtějí Američané, je v našem zájmu. Z tohoto hlediska my si musíme definovat naše nové vztahy k našim západním partnerům,“ nabádá profesor.

Pozitivní změnu od Fialovy vlády neočekává, heslo „Patříme na Západ!“ označil za podivné, protože podle něho na Západě již jsme. „Ale být na Západě znamená také schopnost formulovat své vlastní představy a s těmi západními partnery se na nich dohadovat. To není otázka kopírování. A bohužel, když to někdo podá tím způsobem, jako to podala ta koalice, tak ve mně to zanechalo dojem, že se chtějí vrátit do 90. let, do tupého kopírování,“ vytkl zahraniční politice pěti koaličních stran.

Zanedbány byly prý i vztahy s Ruskem. Drulák vysvětlil, že Rusko zcela jistě není jednoduchý partner, se kterým je možné si podat ruce a na všem se dohodnout. „Dohadování s Ruskem bude velmi složité, problémy jsou jak na ruské straně, tak na české,“ odhaduje. Českým problémem dle

něho je, že si Rusko představujeme jako autoritářskou velmoc, která je nám nebezpečná a je třeba vztahy s ní omezovat. Ale to, že země vyznává jiné hodnoty a má jiný systém, neznamená, že nemůže být partnerem, namítá Drulák.

„My jsme se nechali nést na takové té vlně demokracie, lidských práv, která nám říká, my tomu Rusku budeme dávat nějaké podmínky a až je splní, tak se s ním třeba budeme bavit. To je naprostý nesmysl,“ řekl. Z ruských problémů jmenoval přezíravost Ruska vůči svým bývalým satelitům.

Zda bude na hranicích Ruska a Ukrajiny ozbrojený konflikt si odhadnout netroufá. Ale všímá si, že zprávy o tom, že se Rusko chystá napadnout Ukrajinu, pocházejí z USA a z Velké Británie, jinými slovy atmosféru vybičovávají v médiích tyto státy. Dodal, že není schopen říci, zda to ve skutečnosti tak je, nebo není.

EU v této roztržce dle názoru diplomata roli nehraje. Konstatoval, že zahraniční politika v Evropě se určuje v Berlíně a v Paříži, ne v Bruselu. A Berlín a Paříž mají jinou politiku než Washington a Londýn, větší orientaci na diplomacii. A Česko, mimo jiné i proto, že nemá ujasněnou zahraniční politiku, se spíše kloní k anglosaské tvrdé politice, soudí Drulák. „Ale ta naše role v tom je naprosto marginální,“ podotkl.

Diplomat věří tomu, že v devadesátých letech zde byla velmocenská dohoda mezi Ruskem a USA o nerozšiřování NATO, která byla nakonec porušena. Což podle něho dokládá i to, že v letech 1993 a 1994 nebyli Američané stoupenci rozšiřování. Největší problém pak byl Bukurešťský summit v roce 2008, na kterém padl návrh, aby se členy aliance staly Gruzie a Ukrajina.

„V té chvíli Rusko řeklo dost. Z přítomnosti střední Evropy v NATO bylo Rusko zklamané, ale bylo to něco, co ještě dokázalo zkousnout. Nicméně Ukrajina a Gruzie, to je jiné kafe. Tam už jde skutečně o ty nejvlastnější strategické zájmy Ruska. Já myslím, že to není úplně nejšťastnější politika, zvlášť když o tu Ukrajinu v NATO nikdo moc nestojí. Kdyby se dneska NATO mělo rozhodnout, jestli Ukrajinu přijmout, tak rozhodně konsenzus nebude. A bude tam několik silných států, které řeknou: Ne, my tohle nechceme,“ vysvětlil.

Členství v NATO je u nás vnímáno jako členství ve spolku, kde se členové utvrzují v demokracii, ale to je dle Druláka omyl, NATO je vojenská aliance a členstvím v ní se země zavazují být ochotny položit život svých vojáků za jiné členské země. „A to v Evropě ani v Americe, přiznejme si, není nikdo,“ podotkl.

Vztahy s Ruskem jsou na nejhorším bodě za celá desetiletí, a pokud je bude současná vláda chtít ještě zhoršit, Drulák vidí jako možné jen úplné ukončení diplomatických styků. Také neví, kam až chce vláda zajít ohledně diplomatických vztahů s Čínou. Což vidí jako problematické.

Jana Bobošíková pak zmínila případ velvyslance v Číně Vladimíra Tomšíka, jenž v tamním tisku na žádost prezidenta podpořil zimní olympiádu v Pekingu. Ovšem následně začal Jan Lipavský, ministr zahraničí tvrdit, že se jednalo o přešlap, protože za zahraniční politiku zodpovídá vláda. Drulák má za to, že pokud měl český velvyslanec v Číně jasné instrukce se nevyjadřovat, tak se jimi měl řídit. Ale pokud žádné takové instrukce nebyly, tak se podle jeho názoru choval přesně podle svého poslání budovat dobré vztahy, zvlášť když ho o tento krok žádal prezident.

Profesor měl za úkol i hodnotit zahraniční politiku jednotlivých prezidentů. U Havla řekl, že zahraniční politiku dělal podle svého svědomí. „Mě dojíká, když teď někdo říká, že prezident Zeman jedná nekoordinovaně s vládou a ty výroky a rozhodnutí neproběhly politickou diskusí. Řekl bych, že v tomhle je prezident Zeman opravdu následovníkem Václava Havla. Dělá si takříkajíc co chce. Všichni naši prezidenti to dělali. Dělal to Havel, dělal to Klaus, dělá to Zeman,“ prohlásil.

Ale z jiných důvodů. U Havla vidí profesor jako zdroj aktivismus, u Klause ekonomický pragmatismus a jisté geopolitické vidění, ekonomický pragmatismus pak vidí i u Zemana, spolu s oblibou některých témat např. Izrael. K „havlovské diplomacii“ se hlásí současná vláda, Drulák ovšem míní, že dělat havlovskou diplomacii bez Havla nelze. „Já si myslím, že ji nelze dělat ani s osobností Václava Havla,“ doplnil s tím, že se nejednalo o diplomacii, ale sérii morálních gest, která stejně často nevedla k tomu, k čemu vést měla. „Pokud to, k čemu měly vést, nebylo zviditelnění Václava Havla,“ dodal.

Argumentoval, že Havlova gesta nikdy lidem v kritizovaných zemích nepomohla. To vidí jako hlubší problém české zahraniční politiky, že vyhovuje přáním aktivistů, kteří se pak cítí morálně nadřazeni, ale v terénu nezmění nic, naopak potenciálně poškodí české zájmy. Praxe této politiky pak dle diplomata občas vynesla Česku poklepání na rameno z Washingtonu. Což mělo přínos pro diplomaty, ale ne pro českou společnost, až na ty, kteří se pak cítili lépe. Ale jak Drulák poznamenává, zahraniční politika není místo pro psychoterapii.

Poukázal také na pokrytectví, když se Česko trefuje do lidskoprávní situace v Bělorusku a Rusku, ale vůči Saúdské Arábii si nic takového nedovolí.

[ZDROJ](#)